

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.7.2024
COM(2024) 287 final

2024/0162 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse kalapüügivõimaluste jaotamist Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalanduslase partnerluslepingu rakendamise protokoll (2024–2029) alusel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vaheline kalandusalane partnerlusleping jõustus 15. aprillil 2008. Partnerlusleping pikeneb vaikumisi ja on seega endiselt kehtiv.

Lepingu varasem, viieks aastaks sõlmitud rakendusprotokoll jõustus 15. juunil 2019 ja selle kehtivusaeg lõppes 14. juunil 2024. 14. veebruaril 2024 volitas nõukogu komisjoni alustama läbirääkimisi lepingu uue protokoll (edaspidi „uus protokoll“) üle.

Komisjon pidas asjakohaste läbirääkimisjuhiste¹ alusel Guinea-Bissauga läbirääkimisi lepingu rakendamise uue protokoll sõlmimiseks. Eesmärk on võimaldada liidu laevadel siseneda Guinea-Bissau püügipiirkonda, et laevad saaksid seal püüda põhjalähedasi liike (koorikloomad, peajalgsed ja kalad), väikesi pelaagilisi liike ning tuuni ja sellega seotud liike. Rakendusprotokollis uus tekst parafeeriti kõnealuste läbirääkimiste lõpus 16. mail 2024. Uus protokoll kehtib viis aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st artiklis 19 kehtestatud kuupäevast.

Uue protokolliga soovitakse anda liidu laevadele kalapüügivõimalused Guinea-Bissau vetes asuvates püügipiirkondades vastavalt ühise teaduskomitee ja asjaomaste piirkondlike kalandusorganisatsioonide, eelkõige Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) teaduslikele nõuannetele ja soovitudele. Uue protokolliga nähakse ette järgmised võimalused pika rändega kalade püügiks:

- kala- ja peajalgsete külmutustraalerid: 3 500 brt/aastas;
- krevetikülmutustraalerid: 3 700 brt/aastas;
- väikeste pelaagiliste liikide püügi traalerid: 0 tonni aastas;
- 28 tuunikülmutusseinerit ja õngejadalaeva;
- 13 ritvõngedega tuunipüügilaeva

ning abilaevad vastavalt Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni asjakohastele resolutsioonidele.

Kuna eelmises protokollis olid esitatud reservatsioonid kalavarude seisundi ja nende püügivõimaluste vähese kasutamise suhtes, on väikeste pelaagiliste liikide püügivõimalused väljendatud lubatud kogupüügina (TAC) ja nende suuruseks on kehtestatud 0 tonni.

Lisaks võimaldab kalandusalase partnerluslepingu rakendamine liidul ning Guinea-Bissaul teha mõlema lepinguosalise huvides tihedamat koostööd, et edendada kalavarude säästvat kasutamist Guinea-Bissau vetes ja toetada Guinea-Bissau kalandussektorit.

Oleks vaja määrata kindlaks põhimõtted, kuidas asjaomaseid kalapüügivõimalusi liikmesriikide vahel jaotada.

¹ Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Guinea-Bissau Vabariigiga kalandusalase partnerluslepingu uue rakendusprotokoll üle (viide 6007/24 + ADD 1, heaks kiidetud COREPERi poolt, 1. osa, 14.2.2024), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6641-2024-INIT/et/pdf>

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Lepingu uue protokolliga põhieesmärk on luua ajakohastatud raamistik, milles võetakse arvesse ühise kalanduspoliitika prioriteete ja välismõõdet. See aitab jätkata ja tugevdada Euroopa Liidu ja Guinea-Bissau strateegilist partnerlust.

Uue protokolliga nähakse ette liidu laevade kalapüügi võimalused. Protokolliga aluseks on ühise teaduskomitee, ICCATi ja CECAFi parimad kättesaadavad teaduslikud nõuanded ja soovitusel. Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni poolt vastu võetud majandamisemeetmed on lisatud ka Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni piirkonna suhtes kohaldatavatesse ühise kalanduspoliitika asjakohastesse sätetesse, eelkõige kalapüügi võimalusi käsitleva määruse² asjaomastesse sätetesse.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Läbirääkimised lepingu uue protokolliga üle on osa liidu välismeetmetest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide suhtes ning selle puhul võetakse eelkõige arvesse liidu eesmärges seoses demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamisega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3, milles on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed kalapüügi võimaluste eraldamise kohta.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek kuulub Euroopa Liidu ainupädevusse, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punktis d. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalne ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 31 kehtestatud eesmärgiga luua õiguslik, keskkonnavalne, majanduslik ja sotsiaalne juhtimisraamistik liidu kalalaevade püügitegevuseks kolmanda riigi vetes. Ettepanek vastab nimetatud sätetele ja sama määruse artiklile 32, milles käsitletakse kolmandale riigile antavat finantsabi.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2023. aastal tellis komisjon sõltumatult konsultandilt järel- ja eelhindamise uuringu³. Sellele tuginedes viis komisjon läbi kehtiva rakendusprotokolliga järel- ja eelhindamise. Nende hindamiste järeldused on esitatud komisjoni talituste töödokumendis⁴.

² ELT L 28, 31.1.2023, lk 1. Vt osa 3 ja I D lisa.

³ Euroopa Komisjon, merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat, POSEIDON, Évaluation rétrospective et prospective du protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Guinée-Bissau – Rapport final, Office des publications de l'UE, 2023 (Euroopa Liidu ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalanduslase partnerluslepingu

Komisjoni talituste töödokumendi järelhindamisel jõudis komisjon järeldusele, et praegune rakendusprotokoll oli eesmärkide saavutamiseks üldiselt tõhus, kuid mõned valdkonnad vajavad parandamist. Sellega seoses on liidu kalalaevastik jätkuvalt huvitatud juurdepääsust Guinea-Bissau püügipiirkondadele, et rakendada mitmeaastase raamistiku kohaseid püügistrateegiaid, kusjuures kalapüügivõimalusi ja liidu laevastiku kasutusmäärasid on vaja mõningal määral ühtlustada. Valdkondliku toetuse osas järeldeb komisjon, et valdkondlik toetus on aidanud i) tugevdada kalanduse seiret, kontrolli ja järelevalvet ning ii) parandada ookeanide majandamist Guinea-Bissau ja piirkonna vetes.

Komisjoni talituste töödokumendi eelhindamisest järeldeb komisjon, et läbirääkimised uue rakendusprotokolli üle koos mõningate kohandustega on nii liidu kui ka Guinea-Bissau huvides. Guinea-Bissau puhul tagatakse uue rakendusprotokolli üle peetavate läbirääkimistega jätkuv koostöö liiduga ookeanide majandamise tugevdamisel sihtotstarbeliste valdkondlike toetusfondide kaudu mitmeaastase raamistiku alusel.

Liidu jaoks on oluline säilitada vahend, mis võimaldab tihedat valdkondlikku koostööd riigiga, kes on oluline partner ja liitu kalatoodete tarnija, kelle sidusrühmad on tegusad rahvusvahelisel areenil ja kellel on liidu laevastikule huvi pakkuvad püügipiirkonnad.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Eespool osutatud hindamise raames konsulteeris komisjon liikmesriikide, tööstusharu esindajate ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, samuti Guinea-Bissau kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonna esindajatega. Need konsultatsioonid näitavad, et liidu ja Guinea-Bissau huvides on säilitada vahend, mis võimaldab teha põhjalikku valdkondlikku koostööd ja pakkuda Guinea-Bissaule mitmeaastasi rahastamisvõimalusi. Liidu laevastiku huvides on säilitada kalandusalase lepingu kaudu juurdepääs olulisele püügipiirkonnale.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 31 lõike 10 kohaselt kutsus komisjon eel- ja järelhindamist tegema sõltumatu konsultandi.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse eelnõu ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev menetlus on algatatud paralleelselt menetlustega, mis on seotud ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokoll liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, samuti ettepanekuga võtta vastu nõukogu otsus protokoll sõlmimise kohta. Käesolevat

rakendamise protokoll tagasiulatuv ja tulevikusuundade analüüs – lõpparuanne) Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2771/196367>

⁴ Komisjoni talituste töödokument Evaluation to the Protocol to the Fisheries Partnership Agreement between the European Union and Guinea-Bissau (Euroopa Liidu ja Guinea-Bissau vahelise kalandusalase partnerluslepingu protokoll hindamine), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52024SC0005>

määrust tuleb hakata kohaldama niipea, kui lepingukohane kalandustegevus osutub võimalikuks, st protokollis ajutise kohaldamise kuupäeval.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse kalapüügivõimaluste jaotamist Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokoll (2024–2029) alusel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vaheline kalandusalane partnerlusleping¹ (edaspidi „leping“), mis on heaks kiidetud nõukogu 17. märtsi 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 241/2008,² jõustus 15. aprillil 2008, pikenes vaikumisi ja on endiselt kehtiv. Rakendusprotokoll (millega määratakse kindlaks partnerluslepinguga ette nähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) kehtivusaeg lõppes 14. juunil 2024.
- (2) 14. veebruaril 2024 võttis nõukogu vastu otsuse,³ millega volitas komisjoni alustama Guinea-Bissau Vabariigiga läbirääkimisi partnerluslepingu rakendamise uue protokoll (sõlmimiseks).
- (3) Komisjon on pidanud Euroopa Liidu (edaspidi „liit“) nimel läbirääkimisi kõnealuse partnerluslepingu rakendamise uue protokoll (edaspidi „protokoll“) üle. Läbirääkimiste tulemusena parafeeriti protokoll 16. mail 2024.
- (4) Vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2024/...⁴ allkirjastati protokoll [...], tingimusel et see sõlmitakse hiljem, ja seda hakati protokoll (artikli 19 kohaselt sellest hetkest ajutiselt kohaldama).
- (5) Oleks vaja, et protokoll (kohased püügivõimalused, mis on kehtestatud kooskõlas Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) soovitude ja resolutsioonidega, jaotataks liikmesriikide vahel kogu protokoll (kohaldamisajaks).
- (6) Võttes arvesse liidu püügitegevuse majanduslikku tähtsust Guinea-Bissau püügipiirkonnas ja vajadust vähendada nii palju kui võimalik sellise tegevuse katkestamise kestust, on need meetmed kiireloomulised. Protokoll (kohaldatakse seega

¹ ELT L 342, 27.12.2007, lk 5.

² Nõukogu 17. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 241/2008 Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu sõlmimise kohta (ELT L 75, 18.3.2008, lk 49).

³ Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Guinea-Bissau Vabariigiga kalandusalase partnerluslepingu uue rakendusprotokoll (üle (viide 6007/24 + ADD 1, heaks kiidetud COREPERi poolt, 1. osa, 14.2.2024), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6641-2024-INIT/et/pdf>

⁴ Nõukogu ... 2024. aasta otsus (EL) 2024/... (ELT C [...], [...], lk [...]).

ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast, et liidu laevad saaksid püügitegevust jätkata. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kalapüügivõimalused

Euroopa Ühenduse ja Guinea-Bissau Vabariigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu rakendamise protokollis (edaspidi „protokoll“) sätestatud kalapüügivõimalused jaotatakse käesoleva määruse artiklite 2 ja 3 kohaselt kogu protokoll kohaldamisajaks liikmesriikide vahel.

Artikkel 2

Põhjalähedased liigid

Põhjalähedaste liikide püügivõimalused jaotatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- (a) krevetikülmutustraalerid:
 - Hispaania: 2 500 brt;
 - Kreeka: 140 brt;
 - Portugal: 1 060 brt;
- (b) kala- ja peajalgsete külmutustraalerid:
 - Hispaania: 2 900 brt;
 - Kreeka: 225 brt;
 - Itaalia: 375 brt.

Artikkel 3

Pika rändega liigid

Protokoll artikli 4 punktis b määratletud pika rändega liikide püügivõimalused jaotatakse järgmiselt:

- (a) tuunikülmutusseinerid ja triivõngelaevad
 - Hispaania: 14 laeva;
 - Prantsusmaa: 12 laeva;
 - Portugal: 2 laeva;
- (b) ritvõngedega tuunipüügilaevad:
 - Hispaania: 10 laeva;
 - Prantsusmaa: 3 laeva.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [*lisada protokoll* *allkirjastamise kuupäev*].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*